

DRWECA

z dodatkami: „Opiekun Młodzieży“, „Nasz Przyjaciel“ i „Rolnik“

„Drweca“ wychodzi 3 razy tygodniowo we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,35 zł z doręczeniem 1,50 zł miesięcznie. Kwartalnie wynosi 4,00 zł, z doręczeniem 4,50 zł. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 10 gr, na stronie 3-linowej 30 gr, w tekście na 2 i 3 stronie 40 gr, na 1 stronie 50 gr, przed tekstem 60 gr. — Ogłoszenia zagr. 100% więcej. Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Druk i wydawnictwo „Drweca“ Sp. z o. p. w Nowemimieście.

Adres telegr.: „Drweca“ Nowemiasto-Pomorze.

Rok VII.

Nowemiasto-Pomorze, Czwartek, dnia 20 października 1927.

Nr. 124

Kilka uwag na tle wyników ostatnich wyborów do rad miejskich w Łodzi, Kielcach, Łomży i Kaliszu.

Niedawno temu odbyły się wybory w kilku znaczących miastach b. Kongresówki. Wyniki tychże podaliśmy w naszej gazecie. Warto ich jednak podać bliższemu omówieniu. Są one, o ile nie bardzo pocieszające i dodatnie, to jednak nader charakterystyczne, ilustrujące dostаточно obecne stosunki polityczne. Boć niestety i przy wyborach do ciał samorządowych decydującym momentem jest jeszcze zawsze kwestja polityczna. Wyniki te dowodzą zupełnego rozbicia społeczeństwa na drobne odłamy. W samej Łodzi naliczyliśmy coś koło 20 list wyborczych. Zaznaczyć wypada, że rozbićciem tem dotknięte jest i społeczeństwo polskie jak niemniej żydowskie. Świadczy to o wielkiej dezorientacji w kwestji polityczno-gospodarczej. O ile takie rozprzężenie społeczeństwa, mówimy oczywiście tylko o polskim, jest po myśli obecnego rządu, to cel ten został w zupełności osiągnięty. I o ile rząd w myśli zasady: „divide et impera“ — tj. podzieli ich i panuj, na tem rozbiciu i rozprzężeniu społeczeństwa chce ugruntować swą dyktatorską władzę, to przyznać należy, że ma warunki ku temu dogodne. Inna rzecz, czy to leży w interesie państwa i jego przyszłości. Zdaje nam się, że każdy rząd swą siłą i władzę czerpać winien ze spójności i solidarności społeczeństwa, a nie z jego rozprzężenia i rozbicia. Taki stan rzeczy, jak obecnie się wytworzył, może dać rządowi chwilowe korzyści, w dalszym atoli następstwie, jaknajfatalniej odbić się musi i na nim samym. Jako taran do rozbijania społeczeństwa — a przedewszystkiem jego rdzeni i kości pacierzowej, która stanowi jego narodowo usposobioną część, służy sanacja moralna. Trzeba przyznać, że udało jej się w znacznej mierze poczynić wyłomy w szeregach narodowych i osłabić ich siłę. Natomiast sanacja moralna sama na tem prawie nic nie uzyskała — albo bardzo mało. Jej sukcesy wyborcze są tak minimalne, że większej roli nigdzie odegrać nie jest w stanie. Natomiast następstwa tej roboty sanacyjnej rozbijania szeregów narodowych uwidatniają się zupełnie w innym kierunku. W miarę bowiem słabnięcia szeregów narodowych powiększają się zastępy socjalistów, a co gorsza, komunistów. Komuniści w Polsce rosną w siłę z szybkością prawie że zawrotną. Wykazały to już wybory do rady miejskiej we Warszawie, a tak samo ostatnio w Łodzi i w innych zwyż wymienionych miastach. W Łodzi na 250 i kilka tysięcy głosujących — okazało się przecież, że za listą aczkolwiek mimo jej unieważnienia — komunistów głosowało aż 41 tys. A cóżby to dopiero było, gdyby ta lista komunistyczna nie była została unieważniona? Czyżby głosujących z obozu komunistycznego nie było znacznie więcej? Podobny obraz dają i wybory w innych miastach. Czyż ten silny, a raptowny wzrost komunizmu nie jest groźnym mementem dla przyszłości naszego kraju i dla samego rządu? Przecież to jest element odśrodkowy, dążący do roztrząsania i zdruzgotania państwa i całego układu i ładu społecznego. Jest to element rozsadzający, groźny dynamit, który tem niebezpieczniejszy dla bytu państwa, im go więcej. Czy wobec tego rząd jeszcze dalej bawić się myśli w rozbijanie szeregów narodowych i dośrodkowych, tożując temsamem drogę komunizmowi i wszystkim innym żywiołom odśrodkowym.

Uzyskanie zagranicznej pożyczki jest bezsprzecznie wielkim sukcesem obecnego rządu, ale dokonanie za jej przyczyną dalszej odbudowy i rozbudowy oraz stabilizacji życia gospodarczego kraju, możliwe jest tylko przy pomocy silnie zespolonego i zcementowanego społeczeństwa, a mianowicie społeczeństwa polskiego.

Nominacje i rugi.

Warszawa, 18. 10. Wiceministrem kolei mianowany został p. Witold Czapski, dyrektorem depart. handlowego p. Mieczysław Sokołowski. Dotychczasowy dyr. dep. handl. p. Świętochowski przeniesiony został w stan nieczynny.

Wyniki dalszych wyborów do Rad miejskich.

We Włocławku.

Włocławek, 17. 10. Wybory do Rady Miejskiej dały następujące wyniki: P. P. S. 8 mandatów, Bund 2 mand., Poale Syon lewica 1 mandat, Polski gosp. komitet wyb. 15 mandatów, Bezpартyjne Zjednoczenie Wyborcze (mniejszość niemiecka) 1 mandat, Demokrat. Komitet Wyb. 2 mand., Żydowski Blok Narodowy (syoniści) 3 mand., Ortodoksi żydowscy 1 mandat. Na 28.365 uprawnionych do głosowania w wyborach wzięło udział 18.615; nieważnych głosów oddano 2445, z czego 2420 padło na

unieważnioną listę t. zw. opozycji robotniczej.

W Brześciu Kujawskim.

Brześć Kujawski, 17. 10. Wybory do Rady Miejskiej, które odbyły się w niedzielę, 16 bm., dały następujące wyniki: Partja Pracy 5 mandatów, Ch. D. 6 mand., Bund 1 mandat., Syoniści 1 mandat., N. D. 1 mandat. Na 2633 uprawnionych do głosowania w wyborach wzięło udział 1756, unieważnionych zostało 207 gł., z czego 200 padło na unieważnioną listę t. zw. opozycji robotniczej.

Z obrad Rady Ministrów.

Czas godzin urzędowania. — Ubezpieczenie pracowników umysłowych. — Podwyższenie poborów funkcjonariuszom straży cennej oraz uchwała w sprawie należności za podróże i przeniesienia pracowników państwowych.

Warszawa, 17. 10. W poniedziałek, 17 bm., o godz. 5 po poł. odbyło się pod przewodnictwem p. wicepremiera Bartla posiedzenie Rady Ministrów, na którym załatwiono porządek dzienny, złożony z 65 punktów Między in. Rada Ministrów przyjęła projekt rozporządzenia w sprawie zmiany od dn. 1 listopada rb. czasu urzędowania. Czas ten określony został na godzinny od 8.30 do 15.30.

Przyjęto również projekt rozporządzenia Prezyden-

ta Rzeczypospolitej o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, oraz projekt rozporządzenia o targach i wstawach gospodarczych.

Wkońcu Rada Ministrów powzięła uchwałę w sprawie należności za podróże służbowe delegacji i przeniesienia pracowników państwowych, jak również postanowiła zrównać pobory funkcjonariuszy straży cennej z poborami podoficerów K. O. P.'u, przez co funkcjonariusze ci uzyskają zwykłą poborów około 25 proc.

Pożyczka zagraniczna.

Prawa i obowiązki doradcy finansowego.

Przepisy, ustalające obowiązki i prawa doradcy (advertiser), są bardzo ważne. Za pośrednictwem ministra Skarbu advertiser będzie udzielał rad w zakresie poczyniań, przewidzianych w planie. Również za pośrednictwem ministra skarbu doradca otrzyma wszelkie informacje, potrzebne do jaknajlepszego wywiązania się z podjętych obowiązków. Doradca wybrany będzie na trzy lata. W razie nieporozumień między rządem a doradcą na tle planu finansowego, każda ze stron powoła swego przedstawiciela, którzy będą dążyli do wyrównania nieporozumień.

W razie nieosiągnięcia porozumienia na tej drodze obaj obiorą osobę trzecią, innej narodowości, rozjemcę, którego decyzja będzie ostateczna.

Ostrzegawczy głos organu angielskiego w kwestji użycia pożyczki zagranicznej.

London. „Financial Times“, omawiając sprawę polskiej pożyczki, pisze, że Polska pod względem gospodarczym poczyniła w czasach ostatnich spore postępy, niemniej jednak sytuacji ekonomicznej państwa nie można uważać za całkowicie zdrową.

Nowa pożyczka zagraniczna musi być zużyta bardzo rozumnie. O ile bowiem dysponowanoby nią w taki sam sposób, jak dawnymi pożyczkami, to przyniesie ona więcej szkody, niż pożytku.

Pismo dodaje w zakończeniu, iż dla racjonalnego zużycia nowej pożyczki, koniecznym jest duży nadzór zagranicy nad Bankiem Polskim.

Jubileusz J. E. ks. arcybiskupa Teodorowicza.

Lwów, 17. 10. Wczoraj odbyły się tu uroczystości z okazji obchodu jubileuszowego arcykapłaństwa J. E. arcybiskupa ks. Teodorowicza. O godz. 10 odbyło się w katedrze obrządku ormiańskiego nabożeństwo. Mszę św. celebrował dostojny jubilat, który wygłosił następnie podniosłe kazanie. Na mszy św. obecni byli przedstawiciele władz, przedstawiciele miasta, wreszcie duchowieństwo z metropolitą krak. ks. Sapielą, arcybiskupem lwowskim ks. Twardowskim, metropolitą grecko-katolickim ks. Szeptyckim, biskupami Nowakiem i Fischerem z Przemysła, Wałęgą z Tarnowa, Godlewskim z Łucka, arcybiskupem Mańkowskim z Kamieńca Podolskiego, przedstawiciele prasy, zaproszeni goście oraz liczna publiczność.

O godz. 12 odbyła się w sali ratusza akademja. Ks. rektor Gerstman w dłuższym przemówieniu skreślił duchową sylwetkę, oraz olbrzymie zasługi jubilata na polu wychowawczym i religijnym, jak również jego wybitne patriotyczne dzieła, datujące z czasów przedwojennych. Następnie komisarz rządu Strzelecki wręczył imieniem miasta jubilatowi akt obywatelstwa honorowego miasta Lwowa. Z kolei przemówił dr. Walter, wręczając w imieniu komitetu obchodowego dostojnemu jubilatowi adres hołdowniczy. W imieniu komitetu diecezji ormiańskiej p. Mikołaj Krzysztofowicz wręczył jubilatowi złoty medal, poczem delegat miasta s-niatyna wręczył mu adres hołdowniczy. Wieczorem odbył się raut w ratuszu.

Rząd włoski a Watykan.

Pogłoski o porozumieniu stolicy Kościoła z rządem Włoch.

Rzym. Sensacją tutejszych kół politycznych był artykuł opublikowany w ostatnim numerze „Osservatore Romano“, precyzujący warunki, na podstawie których Watykan mógłby zawrzeć porozumienie z rządem włoskim, likwidując w ten sposób trwający od lat kilkudziesięciu spór pomiędzy Watykanem a Kwirynałem. — W rzymskich kołach politycznych spodziewają się rozpoczęcia rokowań pomiędzy Watykanem a Kwirynałem już w czasie najbliższym. Obiegają pogłoski, iż układ zawartyby został pod warunkiem udzielenia Watykanowi całego terytorjum po lewej stronie Tybru,

idącego szerokim pasem aż do morza, wraz z którymś z mniejszych portów nad morzem Tyrreńskim.

Zakaz języka niemieckiego we Włoszech.

Władze włoskie zakazały na terenie całego południowego Tyrolu używania języka niemieckiego we wszystkich restauracjach, kawiarniach i innych lokalach publicznych, a w szczególności na sztydach i napisach na zewnątrz domów. Napisy te najpóźniej do 30 listopada muszą być przemalowane na język włoski.

